

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/309/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118206322
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Kvietok
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6118206322.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Kvietka a členov senátu Mgr. Janky Benkovičovej a Mgr. Martina Štubniaka, v právnej žalobcov 1/ J. F., nar. XX. XX. XXXX, bytom L. L., P. XX, a 2/ C. F., nar. XX. XX. XXXX, bytom L. L., P. XX, v konaní oboch zastúpených JUDr. Ing. Mgr. Lenkou Pacalajovou Kováčovou, advokátom, so sídlom Banská Bystrica, Sládkovičova 94, proti žalovanému Tatra banka, a. s., so sídlom Bratislava, Hodžovo námestie 3, IČO: 00 686 930, o určenie neexistencie záložného práva, o odvolaní žalobcov 1/ a 2/ proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 19C/5/2018 - 109 zo dňa 06. 06. 2018, takto

rozhodol:

I. Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

II. Žalobcovia 1/ a 2/ sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalovanému náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100% do troch dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým súd prvej inštancie rozhodne o ich výške.

o d ô v o d n e n i e :

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom okresný súd (ďalej tiež „okresný súd“, alebo „súd prvej inštancie“, resp. „prvostupňový súd“) žalobu zamietol. Žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcom vo výške 100 %.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že žalobcovia sa žalobou domáhali určenia, že záložné právo k nehnuteľnostiam v bezpodielovom spoluvlastníctve žalobcov ako záložcov, v prospech žalovaného ako záložného veriteľa nevzniklo a právny vzťah z tohto záložného práva medzi žalobcami a žalovaným nie je daný. Dôvodom zriadenia záložného práva v zmysle čl. I bodu 1.3 zmluvy bolo uzatvorenie zmlúv medzi žalovaným a dlžníkom Monikou Güttlerovou, obsahujúcich záväzkov žalovaného:

- poskytnúť dlžníkovi po splnení dohodnutých podmienok na základe zmluvy o hypotekárnou úvere č. 2005010770 v znení jej prípadných neskorších dodatkov úver vo výške 2 000 000,00 Sk a/alebo,
- poskytnúť dlžníkovi a/alebo žalobcom ako záložným ručiteľom kontokorentný a/alebo splátkový úver napr. na základe zmluvy o úvere v znení všetkých dodatkov a/alebo,
- poskytnúť dlžníkovi a/alebo žalobcom ako záložným ručiteľom povolené prečerpanie n jeho bežnom účte na základe zmluvy o bežnom účte fyzickej osoby v SK a o poskytovaní ďalších produktov a služieb k tomuto účtu v znení všetkých dodatkov a/alebo,
- odkúpiť pohľadávky dlžníka a/alebo žalobcov ako záložných ručiteľov, napr. na základe a podľa podmienok zmluvy kúpe alebo postúpení pohľadávok v znení všetkých dodatkov.

3. Dlžník uzavrel so žalovaným zmluvu o hypotekárnou úvere č. 2005010770 zo dňa 13. 05. 2005, na základe ktorej bol dlžníkovi poskytnutý úver vo výške 2 000 000,00 Sk za účelom kúpy a údržby

rodinného domu so súpisným číslom XX, postaveného na pozemku registra „C“ par. č. XXX, zapísanom na LV č. XXX, pre okres L. L., obec P. H., katastrálne územie P. H., avšak ku kúpe uvedenej nehnuteľnosti zo strany dlžníka nedošlo. Žalobcovia sa domnievajú, že v danom období dlžník nadobudol inú nehnuteľnosť - rodinný dom so súpisným číslom XXX, postaveného na pozemku registra „C“ par. č. XXX/X, zastavané plochy a nádvorcia, o výmere 1 224 m², garáže so súpisným číslom XXXX, postavenú na pozemku registra „C“ par. č. XXX/X, zastavané plochy a nádvorcia, o výmere 430 m², pozemku registra „C“ par. č. XXX/X, zastavané plochy a nádvorcia, o výmere 1 224 m², pozemku registra „C“ par. č. XXX/X, zastavané plochy a nádvorcia, o výmere 430 m², zapísanom na LV č. XXX, pre okres L. L., obec L., katastrálne územie L.. O tejto skutočnosti informoval žalobcov dlžník. Napriek uvedenému žalobcovia doteraz neboli zo strany žalovaného požiadaní o úpravu alebo aktualizáciu zmluvy o záložnom práve. Až následne boli žalobcovia kontaktovaní zo strany dražobnej spoločnosti AUKČNÁ SPOLOČNOSŤ s. r. o., so sídlom Kopčianska 10, Bratislava, IČO: 46 141 341, za účelom sprístupnenia nehnuteľnosti z dôvodu vypracovania znaleckého posudku, ktorý bude podkladom pre uskutočnenie dobrovoľnej dražby nehnuteľnosti. Žalobcovia takto zistili, že na LV č. XXX, že listom zo dňa 05. 06. 2017 žalovaný oznámil Okresnému úradu Banská Bystrica, katastrálny odbor, začatie výkonu záložného práva. Žalobcovia o tejto skutočnosti zo strany žalovaného informovaní neboli. Žalobcovia pri uzavretí zmluvy o záložnom práve mali za to, že dlžníkovi je poskytnutý úver na nadobudnutie nehnuteľnosti vH. k čomu však nedošlo, a preto považujú žalobcovia zmluvu o záložnom práve za absolútne neplatný právny úkon. Žalovaný neoznámil žalobcom začatie výkonu záložného práva a taktiež spochybňujú postup žalovaného, keď tento primárne nemal záujem uspokojiť si svoju pohľadávku od dlžníka, ale zvolil postup vykonávať záložné právo voči žalobcom. Žalobcovia sú bez právneho dôvodu vystavení výlučne svojvôli žalovaného, pretože ak nevzniklo záložné právo, potom ani povinnosti záložcu vyplývajúce zo záložnej zmluvy nemohli prejsť na žalobcov a právne úkony žalovaného nie sú a nemôžu byť voči žalobcom právne účinné. Žalobcom, hoci nemajú postavenie dlžníka, bezprostredne hrozí, že ich majetok im bude bez právneho dôvodu odňatý, navyše prostredníctvom inštitútu dobrovoľnej dražby bez existencie exekučného titulu. Poukázali aj na rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 21Cdo 390/2008 a sp. zn. 21Cdo 957/2001. Naliehavý právny záujem žalobcov na určení neexistencie záložného práva je daný aj z toho dôvodu, že takéto súdne rozhodnutie je podkladom pre vykonanie zmeny zápisu v katastri nehnuteľnosti záznamom a túto listinu je kataster povinný akceptovať.

4. Žalovaný navrhol žalobu zamietnuť. Namietal nedostatok aktívnej legitímácie žalobcov a z opatrnosti vzniesol aj námietku premlčania, keďže zmluva o záložnom práve bola uzavretá dňa 13. 05. 2005. K veci samej uviedol, že žalobcovia nespochybnili platnosť zmluvy o záložnom práve, a teda nespochybnili platné zriadenie záložného práva. Viac ako 12 rokov zotrvali v právnom vzťahu, ktorý považovali za platne uzavretý. Jediným žalobcami formulovaným právnym dôvodom pre požadované určenie, že právny vzťah nie je daný, je skutočnosť, že dlžník úver použil na inú nehnuteľnosť, než bola uvedená v zmluve o hypotekárnom úvere. Účelové určenie poskytnutia úveru je právnym vzťahom medzi dlžníkom a veriteľom a nie je predmetom záložnej zmluvy, preto nie je žiadny právny vzťah medzi splnením účelu úveru zo strany dlžníka a existenciou záložného práva. Záložná zmluva identifikuje zabezpečovanú pohľadávku ako pohľadávku zo zmluvy o hypotekárnom úvere č. 20050107 zo dňa 13. 05. 2005. Záložné právo nebolo zriadené s podmienkou pre jeho vznik alebo zánik, ktorá by zakladala oprávnenie žalobcom požadovať určenie podľa žaloby. Navyše žalovaný s dlžníkom dňa 17. 06. 2005 uzavreli dodatok k zmluve o hypotekárnom úvere, ktorým upravujú účel úveru. Žalobcovia o zmene účelu úveru vedieť mali a mohli, keďže osoba im blízka takúto vykonala bezprostredne po uzavretí záložnej zmluvy. Žalovaný, dlžník a žalobca v 2. rade uzavreli dňa 06. 04. 2009 zmluvu o pristúpení k záväzku, ktorou žalobca 2/ pristupuje k záväzku dlžníka a v zmluvnom vzťahu sa tak spoločne a nerozdielne zaväzuje popri dlžníkovi na splnenie zabezpečeného záväzku.

5. Za nesporné prvostupňový súd na základe tvrdení strán a na základe vykonaného dokazovania považoval to, že žalobcovia podpísali so žalovaným dňa 13. 05. 2005 zmluvu o záložnom práve, predmetom ktorej bolo zriadenie záložného práva za účelom zabezpečenia pohľadávky špecifikovanej v čl. I bode 1.3 zmluvy, t. j. pohľadávky zo zmluvy o hypotekárnom úvere č. 2005010770 v znení jej prípadných neskorších dodatkov s úverom vo výške 2 000 000,00 Sk. Žalobcovia boli v postavení záložcov (záložných ručiteľov), nakoľko dlžníkom zo zmluvy o hypotekárnom úvere bola dcéra žalobcov H. D.. Dlžník uzavrel zmluvu o hypotekárnom úvere za účelom nadobudnutia nehnuteľnosti.

6. Spornou skutočnosťou bolo, či špecifikácia pohľadávky v čl. I bode 1.3 zmluvy o záložnom práve spĺňa zákonom predpokladané náležitosti vo vzťahu k určeniu pohľadávky v zmysle § 151b ods. 2

Občianskeho zákonníka, a teda či zmluva o záložnom práve je platná a spôsobilá vznik a existenciu záložného práva.

7. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 151b ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka a podľa § 497 Obchodného zákonníka.

8. Konštatoval, že žalobcovia tvrdili, že pohľadávka nie je v zmluve o záložnom práve v čl. I bode 1.3 špecifikovaná a spôsobuje to absolútnu neplatnosť tejto zmluvy, v dôsledku čoho podľa nich ani nevzniklo (a teda ani neexistuje) záložné právo. Tvrdili, že skutočnosť, že dlžník poskytnutý hypotekárny úver nepoužil na nadobudnutie nehnuteľnosti P. H. (účel použitia hypotekárneho úveru č. 2005010770), ale na nadobudnutie nehnuteľnosti v L., je nedostatkom označenia pohľadávky. S týmto tvrdením žalobcov sa súd prvej inštancie nestotožnil. Občiansky zákonník pre platnosť zmluvy o záložnom práve vyžaduje označenie pohľadávky. Pohľadávka je v posudzovanej zmluve označená jej názvom (zmluva o hypotekárnom úvere), číslom (2005010770) a výškou (2 000 0000,00 Sk). Pohľadávku predstavoval úver, t. j. peňažné prostriedky. Zmluva o úvere je tzv. absolútnym obchodom a Obchodný zákonník pre jej platnosť (okrem písomnej formy) vyžaduje len určenie výšky poskytnutých peňažných prostriedkov. Účel zmluvy o úvere nie je podstatnou náležitosťou zmluvy, preto jeho neuvedenie (neoznačenie) v inom súvisiacom právnom úkone nemôže spôsobiť jeho neplatnosť. Navyše v tomto prípade bol účel zmluvy (nadobudnutie nehnuteľnosti) zmenený v písomnej forme, a teda v súlade s podmienkami zmluvy o úvere a takisto ide o vzťah medzi veriteľom a dlžníkom a nie o vzťah medzi veriteľom a záložcami. Zdôraznil, že vymedzenie účelu zmluvy o úvere nie je tou skutočnosťou, ktorá by zakladala platnosť/neplatnosť zmluvy o záložnom práve. A už vôbec nie jeho absolútnu neplatnosť. Ostatné náležitosti a forma zmluvy o záložnom práve neboli sporné, preto sa k nim ani nemal dôvod vyjadrovať. Keďže dospel k záveru, že zmluva o záložnom práve obsahuje určenie pohľadávky, nie je neplatná, boli splnené hmotnoprávne podmienky vzniku záložného práva. Zapísaním záložného práva do katastri nehnuteľností boli splnené aj procesnoprávne podmienky jeho vzniku a existencie. Preto záložné právo na základe zmluvy o záložnom práve zo dňa 13. 05. 2005 vzniklo.

9. Žalobcovia po dobu viac ako 12 rokov akceptovali stav, že sú záložnými ručiteľmi (záložcami) a v podstate ručili za dcérin dlh svojou nehnuteľnosťou. Pokiaľ žalobcovia tvrdil, že mali byť uvedení do omylu pri uzatváraní zmluvy o záložnom práve, no omyl nešpecifikovali a ani neuviedli, čo tento omyl mal spôsobiť. Všeobecné tvrdenie, že žalobcovia podpísali zmluvu o záložnom práve v omyle, lebo až neskôr zistili, ktorú nehnuteľnosť ich dcéra nadobudla, nemôže podľa prvostupňového súdu obstať. Je takmer vylúčené, aby až v čase začatia výkonu záložného práva v roku 2017 sa žalobcovia dozvedeli, kde ich dcéra vlastne býva. Súd prvej inštancie uviedol, že z jeho činnosti dokonca mu je známa skutočnosť (konanie sp. zn. 19C/26/2017), že žalobcovia mali záujem pohľadávku vyplatiť, aby nedošlo k výkonu záložného práva. Z toho potom preň plynul záver, že žalobcovia nekonali pri podpise zmluvy o záložnom práve v omyle.

10. Ako nedôvodnú vyhodnotil námietku, že žalovaný vykonáva záložné právo v rozpore s § 53 ods. 10 Občianskeho zákonníka, a teda že by žalovaný vykonával záložné právo inak ako predajom zálohu na dražbe podľa osobitného zákona alebo predajom zálohu podľa osobitných zákonov. V tejto súvislosti uviedol, že je pravdou, že zmluva o záložnom práve obsahuje ustanovenie (čl. II bod 2.4.1), v zmysle ktorého by mohlo k realizácii záložného práva dôjsť aj inak ako predajom zálohu na dobrovoľnej dražbe, ale ani žalobcovia nemôžu poprieť, že žalovaný vykonáva záložné právo v súlade s § 53 ods. 10 Občianskeho zákonníka. A tvrdenie, že sa jedná o neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá spôsobuje absolútnu neplatnosť zmluvy o záložnom práve, je nielen v rozpore s Občianskym zákonníkom (§ 53 ods. 5), ale aj s ustálenou súdnou praxou, kedy platí, že nie je zástancom teórie zneplatňovania zmlúv ale naopak teórie zachovania platnosti zmlúv v záujme právnej istoty účastníkov zmluvy. To znamená, že v praxi má prednosť vyslovenie neplatnosti len časti zmluvy a až vo výnimočných prípadoch vyslovenie neplatnosti zmluvy ako celku. Za žiadnych okolností teda zmluvná podmienka podľa čl. II bod 2.4.1 záložnej zmluvy nespôsobuje jej absolútnu neplatnosť a nie je ani neprijateľnou zmluvnou podmienkou, pretože nezakladá žiadnu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

11. Prvostupňový súd tiež uviedol, že pre posúdenie vzniku a existencie záložného práva na základe písomnej zmluvy nemá význam ani to, že žalovaný, ako tvrdia žalobcovia, im začatie jeho výkonu písomne neoznámil. Takéto konanie žalovaného môže mať vplyv z hľadiska posúdenia, či prípadným

vykonaním záložného práva nedôjde napr. k vzniku škody v dôsledku porušenia povinností alebo či bol dodržaný postup pri dobrovoľnej dražbe. Avšak toto nemôže mať žiadny vplyv na posúdenie platnosti zmluvy. Ide o skutočnosti, ktoré nastali po jej platnom uzavretí.

12. Nakoniec súd prvej inštancie uzavrel, že žalobcovia nepreukázali a neunesli dôkazné bremeno v tom smere, že záložné právo zo zmluvy zo dňa 13. 05. 2005 nevzniklo. Ich tvrdenie, že zmluva neobsahuje určenie pohľadávky, nebolo v konaní preukázané a po vykonanom dokazovaní a právnom posúdení veci prvostupňový súd dospel k záveru, že zmluva o záložnom práve je platná a spôsobilá vznik záložného práva v prospech žalovaného. Z tohto dôvodu prvostupňový súd žalobu ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietol.

13. O trovách konania prvostupňový súd rozhodol aplikujúc § 255 ods. 1 CSP. Konštatoval, že v konaní bol úspešný žalovaný, pretože sa voči podanej žalobe dôvodne bránil, čo sa prejavilo zamietnutím žaloby v celom rozsahu.

14. Proti rozsudku okresného súdu podali v zákonnej lehote odvolanie žalobcovia 1/a 2/ (ďalej aj „odvolatelia“) domáhajúc sa zmeny odvolaním napadnutého rozhodnutia tak, že ich žalobe bude vyhovieť a bude im priznaná náhrada trov konania, alternatívne, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

15. Odvolatelia v podanom odvolaní uviedli, že odvolanie podávajú z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. b), d), e), f) a písm. h) CSP. Namietali, že okresný súd vychádzal z nesprávnych skutkových a právnych zistení, pričom v odôvodnení svojho rozhodnutia sa obmedzil len na skutočnosť, že uzavretá zmluva o záložnom práve obsahuje zákonom vyžadované označenie pohľadávky. Záver okresného súdu o tom, že účel zmluvy o zriadení záložného práva nie je podstatnou náležitosťou nemožno akceptovať, pretože aj keď Občiansky zákonník výslovne neuvádza, ako má byť zabezpečovaná pohľadávka špecifikovaná, v zmysle platnej právnej úpravy a právnej praxe sa vyžaduje aspoň také jej označenie, ktoré je určité a nezameniteľné a ktoré zároveň obsahuje uvedenie právneho dôvodu pohľadávky, ktorý je potrebné vymedziť konkrétnymi právnymi skutočnosťami. Je nesporné, že pohľadávka žalovaného spočívala v poskytnutí hypotekárneho úveru dlžníkovi H. D. za účelom kúpy konkrétne špecifikovanej nehnuteľnosti, a to rodinného domu súp. č. XX, postavenom na pozemku F. parc. č. XXX, katastrálne územie P. H., ku ktorej kúpe však nikdy nedošlo. Z uvedeného dôvodu špecifikácia pohľadávky v zmluve objektívne nie je totožná so skutkovým stavom, a preto v dôsledku takejto špecifikácie trpí uzavretá zmluva právnou a faktickou vadou, ktorá spôsobuje jej neplatnosť. Žalobcovia naďalej trvajú na tom, že nielenže nie je naplnená obligatórna náležitosť uzavretej záložnej zmluvy, ale zároveň možno povedať, že záložná zmluva je neplatná pre absenciu vôle a skutočne sledovaného zámeru zmluvnými stranami. Skutočnosť, že žalobcovia mali záujem vyplatiť pohľadávku svojej dcéry voči žalovanému, aby tak vo vzťahu k založenej nehnuteľnosti v ich vlastníctve nedošlo k zabezpečovaciemu výkonu záložného práva, nevyvracia to, že pri podpise zmluvy žalobcovia konali v omyle.

16. Odvolatelia tiež namietali to, že prejednávaniu veci na pojednávaní bez prítomnosti žalobcov, tak nepochybne zo strany súdu došlo k procesnému pochybeniu, v dôsledku ktorého žalobcovia nemohli v plnej miere uplatňovať im patriace procesné práva, a tým došlo zároveň aj k porušeniu ich práva na spravodlivý proces. Výsluchom žalobcov mohli títo preukázať pravdivosť svojich tvrdení, čo by v konečnom dôsledku mohlo privodiť odlišné rozhodnutie okresného súdu vo veci samej. Podľa ich názoru sa okresný súd nesprávne vysporiadal aj s námietkou neprijateľnosti zmluvnej podmienky zakotvenej v čl. II. bod 2.4.1 zmluvy, v zmysle ktorej možno realizáciu záložného práva vykonať aj inak ako predajom zálohu na dobrovoľnej dražbe. Žalobcovia majú za to, že predmetná zmluvná podmienka bola koncipovaná do zmluvy v ich neprospech a v rozpore s ust. § 53 ods. 10 Občianskeho zákonníka, a preto túto považujú za neprijateľnú a neplatnú. Na záver žalobcovia zhrnuli, že sú toho názoru, že okresný súd v konaní procesne pochybil, keď vo veci samej rozhodol bez prítomnosti žalobcov, a teda následne aj bez vykonania ich výsluchu vo vzťahu k prejednávanej veci, a to napriek ich opakovaným žiadam o odročenie pojednávania. Postupom, ako aj samotným rozhodnutím okresného súdu bolo žalobcom odňaté právo na spravodlivé súdne konania a spravodlivé rozhodnutie. Žalobcovia považujú odvolaním napadnutý rozsudok za nesprávny a nezákonný, nakoľko súd bez opory v objektívne zistenom skutkovom stave žalobu žalobcov v celom rozsahu zamietol. Okresný súd pri rozhodovaní vychádzal zo subjektívnych predpokladov a subjektívneho výkladu zákonných ustanovení, v dôsledku čoho je rozhodnutie konajúceho súdu arbitrárne a nepreskúmateľné.

17. K podanému odvolaniu žalobcov 1/ a 2/ sa písomne vyjadril žalovaný, ktorý navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil. Žalovaný poukázal na to, že účelové určenie poskytnutia úveru (finančných prostriedkov) nie je predmetom a v zmysle zákonnej úpravy ani podstatnou náležitosťou záložnej zmluvy. Občiansky zákonník nikde presne neurčuje, akým spôsobom má byť pohľadávka v zmluve špecifikovaná. Zabezpečená pohľadávka v dotknutej zmluve o záložnom práve je identifikovaná právnym titulom vzniku pohľadávky, t. j. označenie právneho úkonu - zmluva o hypotekárnom úvere č. 2005010770, označenie veriteľa a dlžníka pohľadávky a určenie výšky pohľadávky, resp. najvyššej hodnoty istiny. Možno tak konštatovať, že určenie zabezpečenej pohľadávky je v zmluve o záložnom práve dostatočne určité, zrozumiteľné a nezameniteľné. Žalovaný tiež v podanom vyjadrení namietol, že v čom spočíva nedostatok vôle, žalobcovia bližšie nešpecifikujú. Zmluva o záložnom práve bola urobená v písomnej forme, preto každý z jeho účastníkov sa mal možnosť oboznámiť s jej písomným obsahom a následne prejaviť svoju vôľu poskytnúť/neposkytnúť zabezpečenie na zabezpečenie pohľadávky z hypotekárneho úveru navonok tým, že uzatvorila/neuzatvorila zmluvu o záložnom práve. V danom prípade mali žalobcovia jednoznačne vôľu poskytnúť zabezpečenie v podobe záložného práva na zabezpečenie pohľadávky zo zmluvy o úvere a prejavili ju navonok tým, že so žalovaným uzatvorili písomnú zmluvu o záložnom práve. Pokiaľ žalobcovia v odvolaní uvádzali, že pri podpise záložnej zmluvy žalobcovia konali v omyle v tom, že došlo nakoniec ku kúpe inej nehnuteľnosti, toto tvrdenie žalobcov žalovaný považuje za tvrdenie účelové a ničím nepodložené. Žalobcovia pri uzatváraní zmluvy o záložnom práve nekonali v omyle a vedeli, resp. museli vedieť, že uzatvárajú zmluvu o záložnom práve za účelom zabezpečenia pohľadávky zo zmluvy o hypotekárnom úvere, na základe ktorej bol dlžníkovi (dcére žalobcov) úver poskytnutý. Navyše účelové určenie poskytnutia úveru podľa úverovej zmluvy uzatvorenej medzi dlžníkom a veriteľom, ani nie je predmetom záložnej zmluvy, preto nie je žiadny právny vzťah medzi splnením účelu úveru zo strany dlžníka a existencie záložného práva podľa záložnej zmluvy. Či bol teda nakoniec účel úveru zo strany dlžníka dodržaný alebo nie, je ako pre žalobcov, tak aj pre existenciu záložného práva irelevantné, dôležité je, že úver bol riadne poskytnutý a pohľadávka banky zabezpečená záložným právom riadne vznikla, a nakoľko úver nebol splatený, pohľadávka zabezpečená záložným právom trvá, a preto trvá aj záložné právo.

18. Žalovaný sa vyjadril vo vyjadrení tiež aj k nevykonanému výsluchu žalobcov zo strany súdu, pričom uviedol, že v danom prípade sa žalobcovia rozhodli nechať v konaní pred súdom zastúpiť a na základe plnomocenstva poverili ich zastupovaním v konaní advokáta, ktorý bol na pojednávaní prítomný, prednášal v mene žalobcov návrhy, tvrdenia a navrhoval dôkazy, a sú tak žalobcom ani v tomto prípade žiadnym spôsobom neodňal možnosť konať pred súdom.

19. Vo vzťahu k žalobcami namietanej neprijateľnej zmluvnej podmienky žalovaný uviedol, že v čase uzatvorenia zmluvy o záložnom práve v Občianskom zákonníku vo vzťahu k výkonu záložného práva ešte neexistovalo obmedzenie, ktoré je v súčasnosti zakotvené v ust. § 53 ods. 10 Občianskeho zákonníka. Nakoľko však má žalovaný záujem pri výkone záložného práva postupovať v súlade s aktuálnou platnou úpravou, začal výkon záložného práva len predajom zálohu na dobrovoľnej dražbe podľa osobitného predpisu tak, aby pri výkone záložného práva postupoval v súlade s ust. § 53 ods. 10 Občianskeho zákonníka a iné spôsoby výkonu záložného práva žalovaný nevyužíval a ani nevyužíva.

20. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP) vec preskúmal v rozsahu určenom ustanoveniami § 379, § 380 a § 381 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario s použitím § 219 ods. 3 CSP a rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

21. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 vyššie citovaného ustanovenia ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

22. Po oboznámení sa s obsahom spisu a s odvolaním napadnutým rozhodnutím, prvostupňového súdu, odvolací súd konštatuje, že napadnuté rozhodnutie je vecne správne. Odvolací súd (v súlade s vyššie citovaným ust. § 387 ods. 2 CSP) sa v celom rozsahu stotožňuje i s odôvodnením jeho rozhodnutia, ktoré je nielen dostatočne podrobné, ale je i jasné, zrozumiteľné, presvedčivé a logickým spôsobom

sa vysporiadava so všetkými relevantnými skutkovými i právnymi otázkami a aspektmi, a teda spĺňa zákonné kritériá odôvodnenia uvedené v ust. § 220 ods. 2 CSP.

23. Odvolací súd konštatuje, že žalobcovia 1/ a 2/ v odvolaní neuviedli žiadne skutočnosti, okolnosti alebo argumenty, ktoré by neboli predmetom skúmania prvostupňového súdu, a s ktorými by sa prvostupňový súd pri rozhodnutí a pri jeho odôvodnení náležite nevysporiadal.

24. Aby odvolací súd neopakoval na zdôvodnenie svojho rozhodnutia logické argumenty a závery prvostupňového súdu, ktoré prvostupňový súd už vyslovil v odôvodnení svojho rozhodnutia, na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia (v súlade s citovaným § 387 ods. 2 CSP) preto poukazuje len na určité najzásadnejšie aspekty, ktorými reaguje na argumenty odvolateľov uvedené v ich odvolaní.

25. Odvolatelia podané odvolanie ťažiskovo odôvodnili tým, že nesúhlasia so záverom prvostupňového súdu ohľadne označenia zabezpečovanej pohľadávky predmetnou záložnou zmluvou. Argumentácia žalobcov 1/ a 2/ v tomto smere však nie je správna.

26. Podľa § 151b ods. 2 Občianskeho zákonníka, v zmluve o zriadení záložného práva sa určí pohľadávka, ktorá sa záložným právom zabezpečuje, a záloh.

27. Podstatnou náležitosťou záložnej zmluvy je určenie pohľadávky na uspokojenie ktorej je záložná zmluva uzavretá. Pohľadávka je bez ohľadu na údaje, ktoré boli k jej špecifikácii použité, dostatočne vymedzená vtedy, ak je zistiteľné o akú pohľadávku ide a ak ju nie je možné zameniť s inou pohľadávkou (k tomu napr. uznesenie NS ČR sp. 29Cdo 261/2009 zo dňa 24.02.2009).

28. V danom prípade žalobcovia podpísali so žalovaným dňa 13. 05. 2005 zmluvu o záložnom práve, predmetom ktorej bolo zriadenie záložného práva za účelom zabezpečenia pohľadávky špecifikovanej v čl. I bode 1.3 zmluvy, t. j. pohľadávky zo zmluvy o hypotekárnom úvere č. 2005010770 v znení jej prípadných neskorších dodatkov s úverom vo výške 2 000 000,00 Sk.

29. Takto špecifikovaná pohľadávka v predmetnej záložnej zmluve je dostatočne určená a nemožno ju zameniť s inou pohľadávkou. Predmetná pohľadávka je špecifikovaná číslom hypotekárneho úveru a tiež výškou hypotekárneho úveru. Ďalšia špecifikácia vo vzťahu k pohľadávke, ktorá má byť zabezpečená zmluvou o zriadení záložného práva, tak ako to uvádzajú odvolatelia, podľa odvolacieho súdu nie je potrebná. Účel poskytnutia hypotekárneho úveru tak, ako argumentujú odvolatelia, nie je podstatnou náležitosťou zmluvy o zriadení záložného práva.

30. Odvolací súd vyhodnotil ako nedôvodné aj zvyšné odvolacie námietky žalobcov 1/ a 2/.

31. Ako nedôvodné odvolací súd vyhodnotil námietky smerujúce k tomu, že žalobcovia 1/ a 2/ konali v omyle.

32. Odvolací súd k tomuto uvádza, že zo strany odvolateľov ide len o všeobecné tvrdenia, bez konkretizácie a bez podloženia konkrétnymi dôkazmi. Žalobcovia ani netvrdili, že nevedeli, že uzatvárajú zmluvu o záložnom práve. Len poukazovali na to, že nebola z hypotekárneho úveru ich dcérou nadobudnutá nehnuteľnosť, ktoré bola pôvodne špecifikovaná v hypotekárnom úvere, avšak netvrdili, že by v takom prípade nemali vôľu na uzavretie predmetnej záložnej zmluvy.

33. Ako nedôvodnú tiež vyhodnotil odvolací súd námietku týkajúcu sa neprijateľnosti zmluvnej podmienky zakotvenej v čl. II. bod 2.4.1 predmetnej zmluvy. V tomto smere sa stotožňuje s argumentáciou súdu prvej inštancie v bode 19. odôvodnenia rozhodnutia prvostupňového súdu.

34. Ani námietka odvolateľov, že uskutočnením pojednávania v ich neprítomnosti in bola odňatá možnosť konať pred súdom, nie je dôvodná. Žalobcovia boli v konaní zastúpení právnou zástupkyňou, ktorá bola prítomná aj na pojednávaní dňa 06.06.2018, na ktorom bolo súdom prvej inštancie vyhlásené rozhodnutie, a ktorá v ich mene prednášala návrhy a navrhovala dôkazy. Dôvody, prečo prvostupňový súd nepovažoval osobnú účasť žalobcov 1/ a 2/ na pojednávaní za nevyhnutnú, uviedol prvostupňový súd v bodoch 4. a 5. odôvodnenia svojho rozhodnutia.

35. Odvolací súd navyiac k tomu dodáva, že podľa § 185 ods. 1 CSP súd rozhodne, ktorý z navrhnutých dôkazov vykoná. V danom prípade, ako to z bodu 5. odôvodnenia rozhodnutia prvostupňového súdu vyplýva, súd nepovažoval výsluch žalobcov 1/ a 2/ za nevyhnutný pre rozhodnutie vo veci. Okrem toho odvolatelia v podanom odvolaní iba všeobecne uvádzajú, že ich výsluchom by mohli preukázať pravdivosť svojich tvrdení, avšak už nešpecifikujú ktorých konkrétnych.

36. Odvolací súd sa nestotožnil ani z odvolacou námietkou odvolateľov, že rozhodnutie prvostupňového súdu je nepreskúmateľné.

37. K tejto odvolacej námietke odvolací súd poukazuje na stanovisko Ústavného súdu SR v uznesení z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04, v ktorom vyslovil, že „Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1

Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných

slobôd je aj právo strany sporu na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu.

Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia “.

38. Podľa názoru odvolacieho súdu prvostupňový súd dostatočne podrobne a zrozumiteľne vysvetlil, ktoré skutočnosti v prejednávanej veci považoval za rozhodujúce a k akým záverom na ich základe dospel. Podané odôvodnenie napadnutého rozsudku zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom dalo odpoveď na skutkovo a právne relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Okolnosť, že táto odpoveď v konaní neúspešných žalobcov 1/ a 2/ neuspokojuje, neznamená, že odôvodnenie nespĺňa parametre zákonného rozhodnutia v zmysle § 220 ods. 2 CSP. Skutkové a právne závery súdu prvej inštancie nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd a čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. Odôvodnenie odvolaním napadnutého rozsudku prvostupňového súdu ako celok požiadavky zákona na odôvodnenie rozsudku spĺňa.

39. Vzhľadom na to, že odvolací súd v napadnutom rozsudku nezistil žiadne pochybenie, rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil, vrátane výroku o trovách konania, ktorý ani žalobcovia 1/ a 2/ nenapadli konkrétnymi odvolacími dôvodmi.

40. Žalovaný bol v odvolacom konaní úspešný, preto mu odvolací súd podľa § 396 ods. 1 s použitím § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

41. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
 - b) kto ho robí,
 - c) ktorej veci sa týka,
 - d) čo sa ním sleduje a
 - e) podpis.
- (§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).